

OLOMOUCKÁ MAKETA
The Olomouc Model
CODEX GIGAS

České země jsou součástí Evropy, již pěknou řádku století, a to nejen v geografickém slova smyslu, ale i kulturním. Nebyly pouhým uživatelem, ale i významným tvůrcem kulturního dědictví. Codex gigas přestál i vichry třicetileté války a dalších válečných událostí. Z tohoto pohledu může sloužit jako ilustrace známé myšlenky o krátkosti lidského života a věčnosti umění. Přesto, že vznikl v jedné malé zemi, stal se součástí světového kulturního dědictví a v podstatě dnes již nezáleží na tom, že je deponován ve Švédsku a nikoliv v Čechách. Jeho zapůjčení do země, kde kdysi vznikl, a opětovný návrat do jeho nynější „vlasti“ potvrzuje, že schopnosti povznést se nad problematické stránky dávné i nedávné minulosti je konstruktivní cesta utváření budoucnosti. Jedná se vesměs o velmi příjemná a pozitivní zjištění.

Ale pozor, onen nezvyklý portrét raracha, se kterým se obvykle v podobně zaměřených rukopisech nesetkáváme a který zdobí jeden z listů Codexu gigas, lze chápat jako upozornění, že v lidském počinání se skrývá také nejedno „čertovo kopytko“, že svět není jen bílý nebo černý, a že naším úkolem je přispívat k tomu, aby těch černých stránek v životě lidstva bylo co nejméně.

Ing. Jan Březina, poslanec Evropského parlamentu

Czech lands have been part of Europe for many centuries both in geographical and cultural terms. They were not only user but also an important creator of cultural heritage. The Codex gigas survived storms of the Thirty Years War and other endangering wars. Thus, it may document a well-known idea of the brevity of human life and eternity of art. Although the folio was created in a small country, it became part of world cultural heritage and now it is not important that the manuscript is deposited in Sweden, not in Czech Republic. Its loan to the country of its origin and return to its actual "homeland" confirm that our future should be based on constructive solution of our past. This fact is favourable and very encouraging.

However, the image of devil in Codex gigas, absent in similar manuscripts, could be considered as a warning that human activities may hide the cloven hoof, that world could not be simplified to white and black and that we shall develop our efforts to eliminate negative aspects of human life.

Ing. Jan Březina, Member of the European Parliament

Jsem velmi rád, že výstava Codexu gigas proběhla za obrovského zájmu laické i odborné veřejnosti a že jeden z legendárních starých rukopisů se vrátil alespoň na čas do České republiky. Jeho unikátní rozměry, málo prozkoumaný a přitom velmi cenný obsah a téměř románový osud po právu vzbudil zájem mnoha návštěvníků. Vzhledem k tomu, že Codex gigas je možno nadále podrobně studovat prostřednictvím digitální kopie, dočkáme se jistě podrobnějšího zkoumání historického obsahu. Prostřednictvím internetu a díky projektu digitální knihovny (www.manuscriptorium.com) je tento rukopis přístupný prakticky komukoliv. Mohlo by se zdát, že výroba makety je nadbytečná. Není tomu tak – žádná fotografie ani největší obrazovka nenahradí setkání s hmotnou podobou této knihy. Skutečnost, že se jí můžete dotknout a že v ní dokonce můžete listovat, činí i pouhou maketu jedinečným dílem.

Mgr. Vlastimil Ježek, generální ředitel Národní knihovny ČR

I am very glad that the exhibition called Codex gigas was so much attractive for both general publics and experts. I also highly appreciate the fact that this legendary ancient manuscript returned, at least for a while, to the Czech Republic. Its unique size, less known but valuable content and almost romantic fate attracted the interest of many visitors. As the Codex gigas could be now studied in detail using its digital version, a detailed investigation of his historic content is expected. This manuscript is not available to anybody due to Internet and the project of digital library (www.manuscriptorium.com). An objection of abundance may be raised against model construction. Nevertheless, neither photograph nor large screen equal a real form of this book. The fact you can touch it and even browse through the book makes a model unique.

Mgr. Vlastimil Ježek, General Director of National Library of the Czech Republic

Unikátní výstava Codex gigas – Ďáblova bible, konaná na přelomu roku 2007 a 2008 byla unikátním projektem a nesla příhodný podtitul „Tajemství největší knihy světa“. Tento podtitul byl pro mne osobně velkou výzvou a jsem velmi poctěn tím, že jsem mohl alespoň malou část tajemství poodhalit. Při výrobě makety jsem se setkal nejen s tajemným kouzlem cenného historického díla, ale poznal jsem i mnoho vzdělaných, zručných a obětavých spolupracovníků, kteří s nadšením tuto maketu pomáhali vytvořit.

Ing. Jiří Rudolf, předseda správní rady Nadačního ústavu regionální spolupráce, o.p.s.

A unique exhibition of Codex gigas – Devil's Bible, which took place in Prague in 2007/2008 was an exceptional project named also The Secrets of the Biggest Book in the World. This subtitle represented to me a great challenge and it was a great privilege for me to lift a little the veil of secrecy. When the model was created, I faced mysterious charm of this valuable historical book and in addition to that, I met many educated, skilled and selfless co-operators who were enthusiastic about creation of the model.

Ing. Jiří Rudolf, Chairman of Administrative Council of the National Library of the Czech Republic

Maketa Codexu gigas vznikla k příležitosti Olomouckého knižního veletrhu Libri 2007 s jednoznačnou motivací, měla být veletržním magnetem, což se také stalo. Iniciátorem celého projektu byl Ing. Jiří Rudolf, který se za svých studií v Žilině seznámil s knihařskými technologiemi v uměleckém knihařství Jána Vrtíka a jeho dcery Ludmily Mlichové. Bez znalosti dílčích kroků výroby knihy by jistě nemohl vzniknout podnět k této neobvyklé realizaci, která je však svojí náročností na hranici lidských možností. Již od počátku se neuvažovalo o zhotovení faksimile (tj. věrné kopie originálu), ale rozměrově shodné funkční makety.

Uskutečnění tohoto projektu by nebylo možné bez vstřícné spolupráce s Národní knihovnou ČR, která od držitele originálu Codexu gigas, tedy Královské knihovny ve Stockholmu, získala souhlas s vyrobením makety a která poskytla repro-fotografie v digitální formě. Následovala souhra více než deseti lidí, kteří během dvou měsíců od prvotního impulsu dokázali maketu vyrobit, přičemž více než měsíc trvalo vyřešení výroby speciálního kartonu pro knižní blok. Přesto, že šlo o speciální zakázku jednotliví spolupracovníci nevyžadovali zvláštní příplatky a pracovali za bazální odměnu. Díky tomu bylo možno maketu realizovat za pouhých 350.000 Kč, což je vzhledem k její mimořádnosti asi třetinová cena. Nutno též poděkovat Statutárnímu městu Olomouc, Olomouckému kraji a řadě soukromých sponzorů za poskytnutí finančního krytí celého projektu. Vznikla tak unikátní kniha, která není pouhým trezorovým exponátem, ale živým interaktivním objektem. Umožňuje i laickým zájemcům volně listování v knižním bloku a nabízí neuvěřitelný životní zážitek.

Doc. Dr. Jiří H. Kocman, vedoucí Ateliéru papír a kniha FaVU VUT v Brně

The model of Codex gigas was created on the occasion of Olomouc Book Fair Libri 2007 as the fair attraction and that aim was reached. The project was initiated by Ing. Jiří Rudolf who was during his studies in Žilina introduced into bookbinding techniques in the art bookbinding of Ján Vrtík and his daughter Ludmila Mlichová. Knowledge of partial procedures of book manufacturing was prerequisite to the accomplishment of this project, anyhow on the limits of human possibilities. Since the very beginning, the facsimile (a true copy of the original) was not considered; only the functional model identical in size was planned.

The project could be realized only on the basis of helpful cooperation with the National Library of the Czech Republic, which was given the consent of the Swedish Royal Library in Stockholm, holder of the original Codex gigas, to create a model and which provided repro-photographs in digital version. This was followed by a cooperation of over ten people who were able to make the model in the course of two months, including one month when the problem of special cartoon for book block was solved. Despite the special order, co-operators did not require any special financial remuneration and worked for basic wage. Therefore the model was created for the sum of 350,000.00 CZK, i.e. only one third of the sum expected for this exceptional model. Thanks are also due to the Statutory City of Olomouc, Olomouc Region and many private sponsors for sponsoring the whole project. The above circumstances gave origin to a unique book, which is not a mere safe deposit exhibit, but a live interactive object. It allows persons to leaf through the book and offers an exceptional experience.

Doc. Dr. Jiří H. Kocman, Head of the Studio Paper and Book, FaVU, Institute of Science and Technology in Brno

Předtisková příprava

Grafickou, resp. předtiskovou přípravu provedl Jan Krátký a Ing. Jiří Rudolf. Fotografie se musely upravit pro tisk tak, aby bylo dosaženo sladění barevnosti jednotlivých dvojstran a optimální kvality finálního tisku. Nejnáročnější operací v tomto ohledu bylo retušování okrajů potištěných stránek, které v originále formátově mírně kolísají. Původní ostré okraje pergamenu byly z fotografií vymáznuty, ke každé straně bylo přidáno cca 10 mm. Tyto prázdné okrajové pruhy byly počítačově doretušovány, což umožnilo náležité formátování, vytvořené osekáním složek. Tím se dosáhlo věrného uceleného vzhledu původní pergamenové předlohy.

Papír a tisk

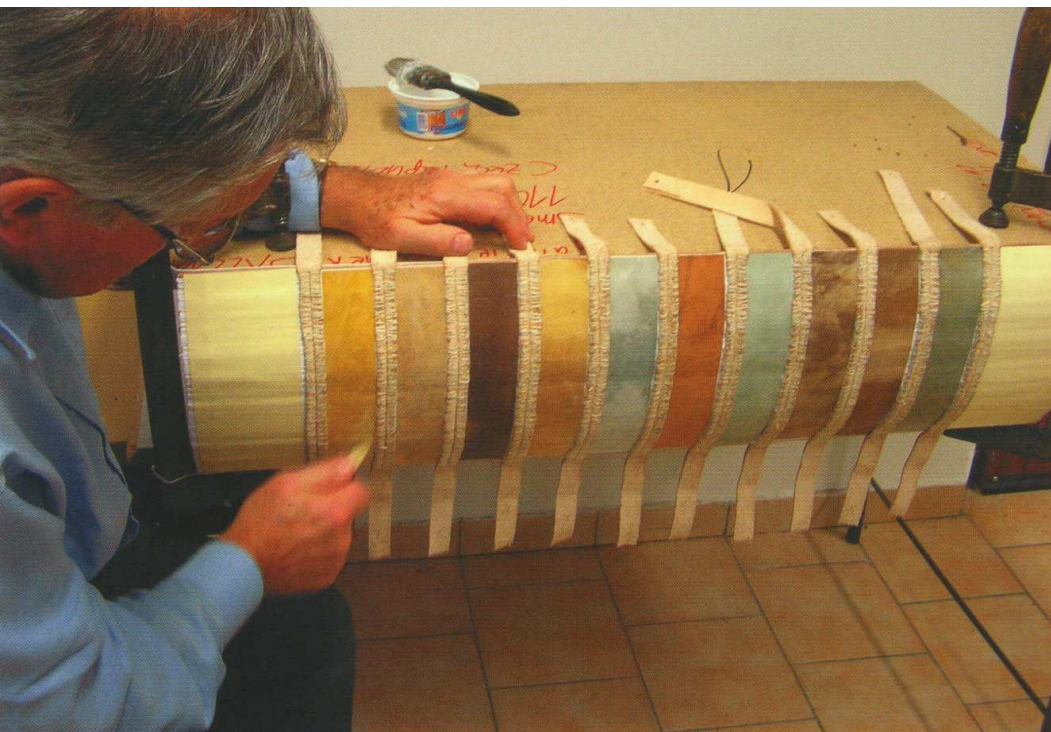
Jednotlivé listy makety nejsou pergamenové, ale jsou tvořeny papírem, resp. kartonem o plošné hmotnosti 300 g/m², který byl vyroben speciálně pro tento účel v závodě Aloisov, Olšanské papírny a.s. Tisk byl proveden na roli papíru o šířce 210 cm, přičemž vždy dvě dvoustrany se tiskly současně, teprve poté byla role ručně rozřezána na archy 105 x 105 cm. Tisklo se velkoformátovým UV tiskem na stroji Octopus (výrobním společností GRAPO). Knižní blok obsahuje 105 složek o rozměrech 89 x 49 cm. Každá složka obsahuje dva dvoulisty, tedy čtyři listy. Každý vnitřní dvoulist má protilehlé strany potištěné. Dalších šest stran složky tvoří vakáty, tj. strany prázdné. Umístění jednotlivých vytištěných stran je chronologicky shodné s originálem. Pro dodržení tloušťky knižního bloku, která je 18 cm, bylo nutno do zadní části knihy přidat ještě 5 prázdných složek bez potisku.

Šití knižního bloku a zpracování hřbetu

V knihařství byly jednotlivé archy poskládány, složeny do složek a zalisovány. První a poslední složka byly v lomech oboustranně vyztuženy vytenčenou teletinovou kůží pro zajištění větší pevnosti okrajových složek. Tyto složky jsou totiž při manipulaci s knihou nejvíce namáhány. Každá složka byla samostatně osekávána ze tří stran v nůžkách na lepenku. Řez papíru pak není hladký jako oříznutý v knihařské řezačce, ale připomíná okraj ručního papíru. Tento efekt byl zvýrazněn tím, že při sekání byly jednotlivé složky podkládány ruční lepenkou.

Šití knižního bloku byla prováněna na pracovním stole se speciálně zhotovenou konstrukcí na fixování kořených řemínků, na které se knižní blok šil. Řemínky zhotovené z hovězí kůže o síle 2 mm a šíři 22 mm byly v rozsahu hřbetu naříznuty a kniha byla ušita na jedenáct dvojitých pravých vazů. Složky nebyly nařezávány, ale otvory k protáhnutí nití byly propíchnuty pomocí speciálního pravítka. V něm bylo zabudováno třináct jehel v roztečích totožných s napnutými řemínky. Tím bylo docíleno přesného srovnání jednotlivých složek do knižního bloku. Jednotlivé složky šili dva knihaři proti sobě, jeden vně a druhý uvnitř knihy. Jehlu s návlekm lněného motouzu si vzájemně předávali. Po ušití knižního bloku, které trvalo 28 hodin, bylo přistoupeno ke kulacení hřbetu. Kulacení se provádělo pouze pohybem knižního bloku a v poslední fázi mírným poklepáváním dřevěnou paličkou. Hřbet se přiměřeně zakulatil

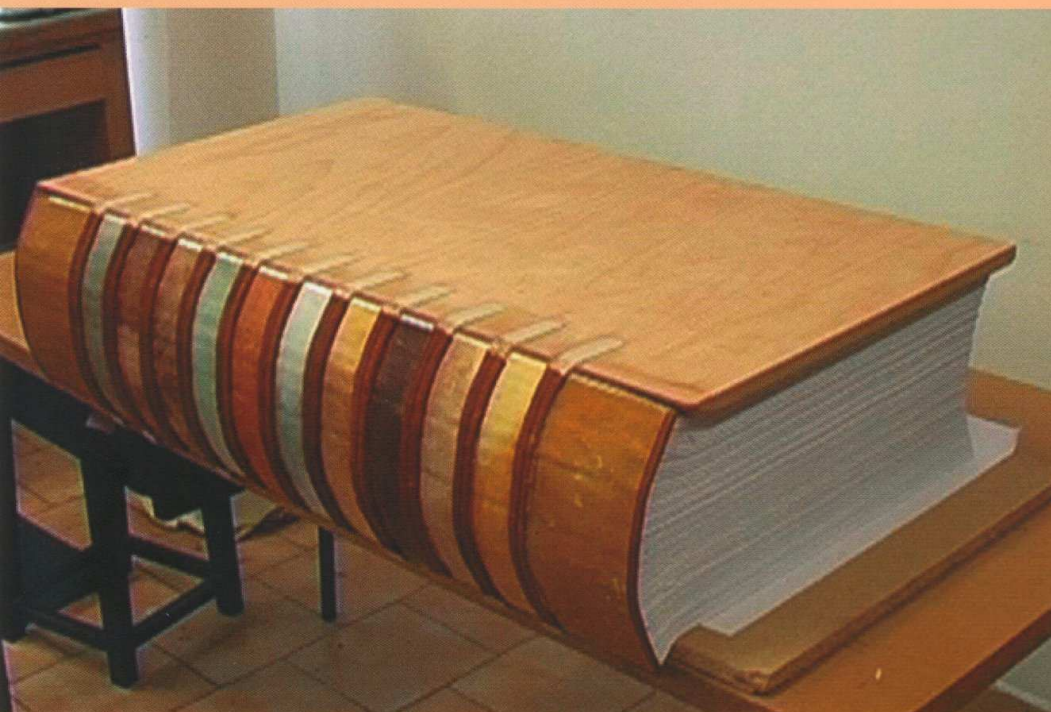

a tím se rozplynuly obavy, zda byla správně odhadnuta síla šicího motouzu. Tento okamžik byl při zhotovení makety klíčový. Následovalo klížení hřbetu a jeho dvojité přelepení silnějším ručním papírem. Dále byl zhotoven kožený kapitálek a hřbet se mezi vazy přelepil proužky teletinového pergamenu.

Zhotovení desek vazby

Desky knihy byly vyrobeny z vodovzdorné překližky síly 16 mm, která byla z vnitřní strany dvakrát kaširována lepenkou o síle 1,7 mm a z vnější strany jedenkrát lepenkou o síle 2 mm. Vnitřní hrana desky se ve vnitřní drážce u hřbetu zbrousila podle tvaru našité knižního bloku a byla přelepena teletinovou kůží, shodnou s výlepem první a poslední složky. Poté byly na každou desku obrýsovány řemínky jedenácti vazů a v těchto místech byly vydlabány drážky, do kterých se řemínky vložily a zalepily. Nakonec byla vnější strana desek přelepena další lepenkou o síle 1,7 mm, čímž bylo dosaženo potřebné tloušťky desky, tedy 23 mm.

Oblékání do kůže a výzdoba vazby

Celokožená vazba byla zhotovena z přírodní hovězí kůže síly 1,8 mm. Ani přes pečlivý výběr se nepodařilo zajistit hovězinu patričné velikosti, takže kůže musela být na zadní desce nastavena, což se podařilo takřka neviditelně. Po zkosení záložek a plošném vytenčení kůže ve hřbetní partii bylo přistoupeno k vlastnímu potažení hřbetu knihy. Vazy byly formovány nejprve kostkou, posléze kleštěmi a nakonec byly jejich kontury fixovány motouzem. Těmito motouzy byla celá kniha přivázána přes hřbet k desce pracovního stolu. Následovalo potažení přední desky, napojení kůže na zadní desce, zhotovení hlavic a zahnutí záložek kolem celé knihy. Přideštětí byla vylepena tenkými lepenkami kaširovanými reprodukcemi originálních výlepu. Kůže byla pro lepší odolnost proti opotřebení mírně napuštěna voskem. Kompozice výzdoby vazby byla řešena dle originálu s přihlédnutím k dostupnosti knihařských tlačítek. Ke zdobení byla použita starobylá technika slepotisku, která spočívá v individuálním ručním vtačováním ohřátých nástrojů do kůže, která vlivem teploty tmavne.

Kování

Kování bylo rekonstruováno z fotodokumentace, z níž byly jeho kontury přeneseny na 3 mm mosazný plech. Do plechu byly vyvrtány otvory a potřebný tvar se vyřezal přímočarou pilkou. Všechny řezy byly ručně zapilovány, vyklepány hrany a vytepána jednotlivá zdobení. Pukle byly zhotoveny na soustruhu a připevněny z vnitřní strany pomocí šroubů. Vše včetně mosazných hřebíků bylo opatřeno patinou, tzv. staromosazí. Kování bylo přibito mosaznými hřebíky a podloženo modrým podlepeným plátnem, tak jako na originálu vazby.

Transportní bedna

Pro knihu byla vyrobena lakovaná přepravní bedna z vodovzdorné překližky síly 16 mm vyložená plstí. Zevně je bedna opatřena čtyřmi sponami pro uzavření víka a čtyřmi držadly pro přenášení.

Codex gigas Scale Model

Pre-print Preparation

The graphic and pre-print preparation was done by Jan Kratky and Jiri Rudolf. The photographs needed to be adjusted so as to match the colour shades of the twin-pages and achieve the optimum quality of the final print. What was most difficult in this respect was the touching-up of margins of the printed pages whose original sizes slightly vary. The original sharp parchment margins were deleted from the photographs, with about 10 mm added on each page. These empty marginal strips needed additional touch-up, ensured by proper formatting achieved by cutting the sections, making the pages look true to the original parchment original.

Paper and Print

Sheets are not made of parchment, but dedicated paper or cardboard of 300 g/m² made for this purpose by Olsanske papirny a.s. at the Aloisov plant. Print was made on a paper roll wide 210 cm, with two twin-pages printed at one go, and only then was the roll manually cut into sheets 105 × 105 cm. The printing technology was a large Actopus UV printer by GRAPO. The book body contains 105 sections sized 89 × 49 cm, with each section containing two twin-pages, i.e. four regular pages, and each inside twin-page has the opposite side printed. The other six pages in a section are blank pages. Printed pages come in the same order as in the original. Five blank sections needed to be added in the closing part of the book in order to keep the thickness of the book body of 18 cm.

Book body sewing, and spine workmanship

Sheets were arranged, folded up into sections and pressed. The opening section and the final section were enforced on both sides by thin calfskin to ensure better stiffness of the side sections, which are prone to wear and tear most. Each section was individually cut from three sides using cardboard shears, which makes the cut look more like hand-made paper rather than a clear cut with a bookbinder's cutter. This effect was enhanced by putting hand-made cardboard under the sections to be cut.

The sewing took place on a working table of a special design to allow the fixing of the leather straps to which the body was sewed. The cowhide straps thick 2 mm and wide 22 mm were cut as far as the spine, and the sewing took eleven double sawbinds. No cuts were made in the sections, but a special ruler was used to make the holes for the needle. The ruler had thirteen needles in intervals identical to those of the stretched straps, achieving accurate alignment of the sections into the book body. Sections were counter-sewed by two bookbinders, one working from the inside and the other from the outside of the book, handing over the needle with flax cord to each other. With the book body sewed together, which took 28 hours, the next job was the rounding of the spine – which was done only by moving the block itself and, in the last phase, tapping softly with a wooden mallet. The spine got a nice and adequate round shape, proving a right thickness of the flax cord had been chosen. This was crucial in the making of the model. Then we glued the spine, glued on two plies of a fairly thick hand-made paper, made a leather handband, and glued stripes of calfskin parchment between spine binds.

Hardcover

The hard covers were made in water-proof plywood thick 16mm, with two plies of 1.7-mm thick cardboard on the inside and a single ply of 2mm thick cardboard on the outside. The inside cover edge was sanded in the inside

groove by the spine according to the shape of the book body sewing, and glued over by calfskin identical to that used for the opening and final sections. The straps of the eleven binds were then copied on each cover, grooves chiselled out, and straps fitted and glued. Gluing another ply of 1.7 mm thick cardboard on the outside of the covers, we achieved the required cover thickness of 23 mm.

Leather binding and decoration

The all-leather binding was made in true cowhide thick 1.8 mm. We did not manage to get a sufficiently sized piece of cowhide, so we had to use two pieces, but the joint is hardly apparent. Chamfering flaps and thinning the leather in the spine part was followed by giving the book its leather coat. We worked the binds first with a cube, then with pliers, and fixed their contours using a cord. We used these cords to tie the book over the spine to attach it to the working desk. We coated the front cover, joined the second piece of hide on the back cover, made the beads, and folded the flaps along the entire book. To ensure better wear and tear resistance, we gave the leather a bit of wax treatment. The cover decoration followed the original book, taking into account the availability of bookbinding dies and using the antique method of blind embossing: pressing heated tools in the leather, which then goes dark from the heat.

Metalwork

The metalwork was reconstructed from the pictures. We transposed the outlines on 3-mm brass sheet, bored holes in the sheet, cut the shapes with a saw, manually smoothed the edges, and worked brims and decorations. Bosses were made on a lathe, attached from the inside with bolts, and everything was patina-finished. The metalwork was attached with brass studs, with blue linen underneath, as it is on the cover of the original book.

Transportation case

A varnished felt-lined transportation case was made of 16-mm water-proof plywood, having four buckles to close the lid and four handles for manual handling.

*Jiří Fogl
Bookbinder, Žamberk*

Parametry makety:

Výška knižního bloku 89 cm
Šířka knižního bloku 49 cm
Tloušťka knižního bloku 19 cm
Tloušťka knižních desek 23 mm
Výška vazby 92 cm
Šířka vazby 56 cm
Tloušťka vazby včetně výstupků kování 28 cm
Váha vazby 78 kg
Přepravní obal 15 kg

Characteristics of the model:

Height of the book body 89 cm
Width of the book body 49 cm
Thickness of the book body 19 cm
Thickness of the cover 23 mm
Height of the binding 92 cm
Width of the binding 56 cm
Thickness of the binding with metalwork 28 cm
Weigh of the binding 78 kg
Transportation case 15 kg

Tajemství největší knihy světa Fenomén jménem Codex gigas

Codex gigas, známý také pod jménem Dáblova bible je svými rozměry (rozměr listů 890 x 490 mm, rozměr vazby dokonce 920 x 505mm) největším známým rukopisem na světě vůbec a není tudíž divu, že už od 13. století byl zcela samozřejmě počítán mezi sedm divů světa. Díky tomu se mu dostalo už v době bezprostředně po jeho vzniku pojmenování Liber giganteus, Gigas librorum, Liber pergrandis, Codex gigas. Ačkoli kolem doby jeho vzniku koncem 12. a na počátku 13. století byly v alpské oblasti, v severní Itálii, Tyrolsku, Bavorsku a v rakouských zemích, také pořizovány biblické rukopisy velkých rozměrů, tzv. Riesenbibel, přece žádný z nich nedosáhl tak obřímých rozměrů. Velké rozměry stránky a popsané plochy, tzv. zrcadla na jedné a poměrně drobné až titěrné písmo na druhé straně způsobily, že z rukopisu se dá jen velmi těžko číst, a že je tedy v podstatě knihou bez přirozených čtenářů. S tím ovšem kolidují jak obrovské náklady nutné k jeho pořízení, tak dlouhá řada let, po kterou byl psán a vytvářen. Vzhledem ke své pozoruhodné velikosti a zároveň malé čtenářské užitečnosti byl Codex gigas vnímán jako tajemství a již nedlouho po svém vzniku byl opřádán pověstmi o svém původu. Mezi nimi se prosadila ta, podle níž je tento obrovský rukopis dílem zazděného mnicha Heřmana (vystupuje v nekrologiu, které je jeho součástí, jako Hermannus monachus inclusus), jenž jej za dáblovy pomoci napsal za jedinou noc a dábla v něm také vyobrazil. Původní význam rukopisu, který měl shrnout obraz universa a vyjádřit napětí mezi obcí boží a obcí dáblou, tím byl sice setřen, ale byl nahrazen zajímavým příběhem, který dal rukopisu i druhé jméno, tj. Dáblova bible. Díky tomuto tajemství opředenému původu se dostal do Kunstkammer Rudolfa II. a posléze, když byl v průběhu třicetileté války ukořisťen švédskými vojsky, ve Stockholmu do knihovny královny Kristíny, kde byl od počátku předmětem zájmu badatelů.

Codex gigas budil zájem vždy zejména svou vnější podobou, tzn. především zcela nadobyčejnou velikostí a dalšími vnějšími znaky, a svými osudy, tzn. cestou časem a prostorem. Texty, které obsahuje, zpravidla budily zájem mnohem menší. Dosavadní bádání sice zjistilo tendenci k zařazování textů starých až archaických, avšak s výjimkou Kosmovy kroniky nebylo zevrubnější textologické zkoumání provedeno. A Codexu gigantu jako celku s jedinou čestnou výjimkou z nedávné doby nebyla vůbec věnována pozornost, jakkoli právě zde lze očekávat nejpłodnější zjištění. Proto se výstava v pražské Galerii Klementinum a doprovodná publikace pokouší shrnout dosavadní znalosti o Codexu gigantu a alespoň v náznaku a zběžně postihnout jeho význam a funkci v době vzniku. Ani zdaleka tím není řečeno poslední slovo - právě naopak, očekáváme rozvoj dalšího bádání o tomto pozoruhodném rukopisu, zvláště když je všeobecně přístupná jeho digitální kopie.

PhDr. Zdeněk Uhlíř, koordinátor digitální knihovny Manuscriptorium Národní knihovna ČR

Mystery of the World's Largest Book Phenomenon Called Codex gigas

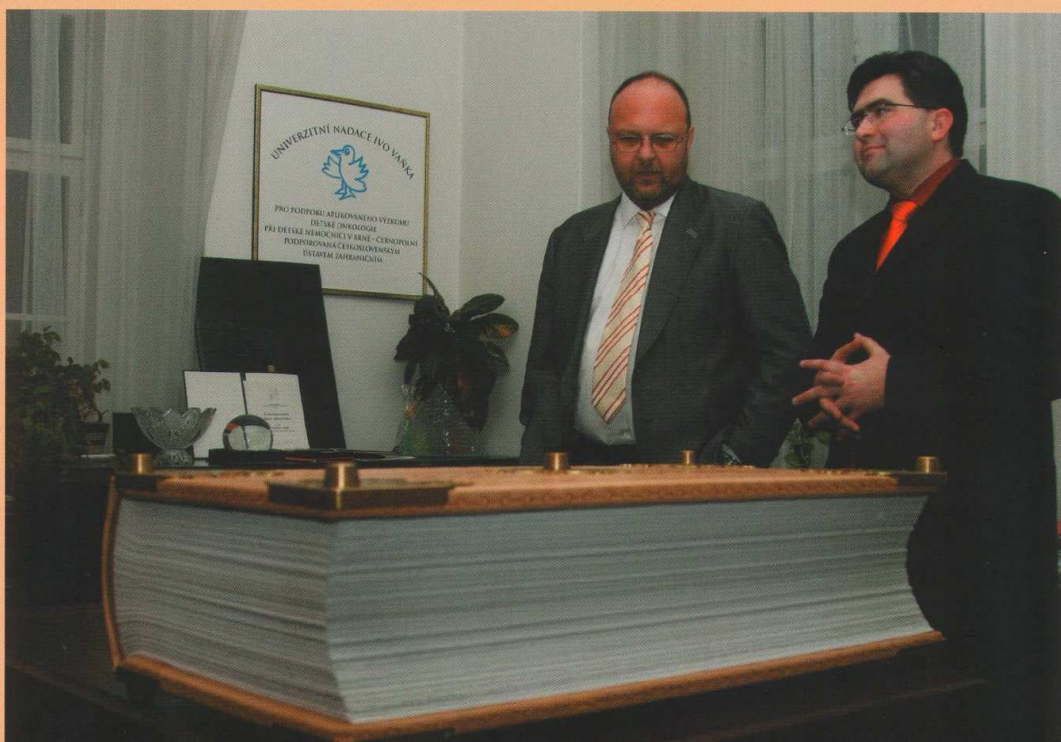
The size of Codex gigas (sheet size 890 x 490 mm, binding size 930 x 505 mm), also known as the Devil's Bible, makes it the world's largest manuscript ever, so it is no surprise that the book has been considered one of the seven wonders of the world since the 13th century. This fact gave the book its name as early as it had been made: Liber Giganteus, Gigas Librorum, Liber Pergrandis, or Codex gigas. True enough, large biblical manuscripts known as Riesenbibel were made in the Alpine region, in the northern Italy, Tyrol, Bavaria and the Austrian countries towards the end of the 12th century and at the beginning of the 13th century, the time Codex gigas was made, but none of them was as large as that. Owing to its large page size and large text area, mirrors as we call them on one hand and the rather tiny or even miniature writing on the other hand, it is very difficult to read from the book and the book has no natural readership. This, however, is in contrast to both the huge costs and the prolonged time of writing and making the manuscript. Because of its extraordinary size and the low usefulness to the reader, the book was seen a mystery, and shortly after it had been made, rumours and tales about how it had come into existence began to circulate. The most lasting one was that saying the book had been made by a walled-in monk Herman (in the obituary, which is part of the book, Herman is referred to as Hermannus monachus inclusus), who had written the manuscript with the Devil's assistance in a single night and had pictured the Devil in there. Although this tale blurred the manuscript's original purpose to sum up the whole of universe and express the friction between the community of God and that of the Devil, it provided an interesting story giving the book a second name, the Devil's Bible, and it was because of this mystery-misted origin that the book found its way in Rudolph II's Kunstkammer and then, as plunder taken by the Swedish army, in the queen Kristine's library in Stockholm, where it instantly attracted scholars' attention.

Codex gigas has always been arousing interest, especially by its appearance (its immense size and other features of the get-up) and history (the way through time and space). The texts in the book usually aroused much lower interest. Research has shown there was a tendency to include rather old or even archaic texts, but no sound textual research has been carried out so far, apart from the Chronicle of Kosmas. Surprisingly, very little attention has been paid to Codex gigas, which should be likely to reveal most information. And that is why the exhibition in the Klementinum Gallery in Prague and the accompanying publication attempt to comment on the book's importance and function in the times it was made. This, however, does not mean the full story has been told - on the contrary, we expect further research on this extraordinary manuscript, the more so when a digitalised copy of it is now available.

PhDr. Zdeněk Uhlíř, Coordinator of Manuscriptorium Digital Library
Czech National Library

Zadavatel: Nadační ústav regionální spolupráce, o.p.s., Olomouc
Odborná garance projektu: Ing. Jiří Rudolf, předseda správní rady
Grafická příprava: Jan Krátký a Ing. Jiří Rudolf
Výrobce papíru: Olšanské papírny, a.s., závod Aloisov
Tisk: GRAPO s.r.o., Olomouc
Dodavatel kůže: Štěpán Rind, Jaroměř
Vazba: Jiří Fogl a Pavlína Rambová,
Knihárství Žamberk
Kováři: Vladimír Beneš, Sobkovice
Převravní obal: Miloslav Fišar, Horní Černá

Submitter: Nadační ústav regionální spolupráce, o.p.s., Olomouc
Expert guarantee of the project: Ing. Jiří Rudolf, Chairman of Administrative Council
Graphic preparation: Jan Krátký and Ing. Jiří Rudolf
Paper manufacturer: Olšanské papírny, a.s., Aloisov plant
Print: GRAPO s.r.o., Olomouc
Leather supplier: Štěpán Rind, Jaroměř
Binding: Jiří Fogl a Pavlína Rambová,
Bookbindery Žamberk
Metalwork: Vladimír Beneš, Sobkovice
Transportation case: Miloslav Fišar, Horní Černá

Olomoucká maketa
Codex gigas

Texty v katalogu: Ing. Jan Březina, Jiří Fogl,
Mgr. Vlastimil Ježek, Doc. Dr. Jiří H. Kocman,
Ing. Jiří Rudolf, PhDr. Zdeněk Uhlíř
Redakce textu: Doc. Dr. Jiří H. Kocman
Grafická úprava katalogu: Veronika Zábřšová
Horáková
Tisk: Tiskárna Grafico s.r.o., Opava
Vydal: Nadační ústav regionální spolupráce, o.p.s.

The Olomouc Model
Codex gigas

*Catalogue Texts: Ing. Jan Březina, Jiří Fogl,
Mgr. Vlastimil Ježek, Doc. Dr. Jiří H. Kocman,
Ing. Jiří Rudolf, PhDr. Zdeněk Uhlíř
Text Editing: Doc. Dr. Jiří H. Kocman
Catalogue Graphic Layout: Veronika Zábřšová
Horáková
Print: Tiskárna Grafico s.r.o., Opava
Published by: Nadační ústav regionální
spolupráce, o.p.s.*

codex
gigas

ISBN 978-80-254-1884-0